

značen jiný účinek přístrojů, poněvadž i k zmenšení útrap působených hmyzem náleží jeho zničení a odhánění. Že však tyto účinky nenastaly, mohli i svědci odborně nevzdělaní seznati, a že přístroje nebyly způsobilé usmrtiti hmyz a mouchy, bylo žalovaným doznáno. Ježto však tu jde o okolnost, mající svůj důvod v nedostatku příslibených vlastností přístrojů »Disko« žalovaným vyráběných, za něž žalobce neodpovídá, dospěly nižší soudy právem k závěru, že žalobci ve splnění jeho smluvního závazku bez jeho zavinění bránila zmíněná překážka (§ 1298 obč. zák.), takže vzájemná pohledávka žalovaným namítaná není po právu.

Čís. 15670.

Nesprávný zápis v obchodním rejstříku nepůsobí proti tomu, kdo zná tuto nesprávnost.

Byl-li někdo ve skutečnosti veřejným společníkem veřejné obchodní společnosti a jednal-li v této vlastnosti za společnost, ručí vůči osobě, která věděla o skutečném stavu, podle ustanovení čl. 112 obch. zák.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1936, Rv I 1548/34.)

Žalobce přednesl, že byl do května 1927 zaměstnán u firmy N. & Co. jako úředník a že měl v této vlastnosti provésti exploitaci lesního objektu, který firma N. & Co. koupila od B-a a Sch-a. Během exploitace vyšlo najevo, že hranice nebyly správně označeny (vyznačeny) a že dělníky žalobcem najatými byly skáceny stromy, které vyrostly na cizí půdě. Následkem toho podali rolníci L. a společníci žaloby pro rušenou držbu a na náhradu škody jak proti žalobci, tak i proti firmě N. & Co., která, byvši žalobcem pojmenována jako autor, vstoupila do sporu. Ve sporu tom žalobce namítl, že nemůže býti žalován, poněvadž jako zaměstnanec firmy provedl jejím jménem a z jejího příkazu kácení lesa. V těchto sporech žalobce i firma podlehli a mají rukou společnou a nerozdílnou zaplatiti způsobenou škodu. Usnesením okresního soudu v S. byla také proti žalobci k vydobytí prisouzené pohledávky vedena exekuce a byly mu zabaveny jeho pensijní požitky. Žalobce vyzýval žalovaného jako svého služebního příkazovatele a skutečného společníka firmy N. & Co., byť v obchodním rejstříku nebyl zapsán jako veřejný společník, by mu škodu, jež mu tím vznikla, nahradil, ale marně. Domáhá se proto její náhrady žalobou. Prvý soud žalobu zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Žalovaný byl ve skutečnosti společníkem firmy N. & Co., třebaš jako společníci protokolováni byli Emil N. a syn žalovaného Bedřich P. Žalovaný byl hlavní osobou, nechtěl sice býti protokolován jako společník, sám vyřizoval všechny práce pro firmu, všude jednal místo svého syna, který ani po protokolování se o firmu nestaral, při poradách osob zúčastněných na ztrátách firmy zúčastnil se vždy jen žalovaný, prohlašuje, že jeho syn jest jen figurkou (Strohmann) a nikdy se žalovaný neodvolával na to, že jedná jen v plné

moci svého syna. Žalovaný podepsal dopis, jímž žalobce byl přijat do služeb firmy N. & Co., tehdy ještě neprotokolované. Žalovaný také ve sporech proti firmě vedených vystupoval jako majitel firmy a v této vlastnosti byl uveden v protokole v době, kdy firma již byla protokolována, a jako společníci byli zapsáni Emil N. a Bedřich P. Ze všeho toho jasně vyplývá, že žalovaný byl zakladatel firmy, že ji ve skutečnosti vedl za Bedřicha P-e a že zápis Bedřicha P-e v rejstříku firemním jako společníka vlastně jen zastíral pravý stav věci. Firma N. & Co byla sice protokolována až 8. října 1925, avšak již v červenci 1925 koupila les od B-a a Sch-a, započala tedy již tou dobou své obchodování (čl. 110 obch. zák.). Dopisem z 27. července 1925 přijala žalobce do svých služeb počínajíc 1. srpnem 1925 s tím, že bude ho použito na Slovensku, kamž on také žalovaným skutečně byl poslán za účelem kácení lesa tam koupeného a kdež žalobce také byl skutečně činný za firmu N. & Co. k příkazu žalovaného. Byla-li při kácení lesa způsobena třetím osobám škoda a rušena jich držba tím, že poraženy byly i stromy, které nepatřily B-ovi a Sch-ovi a tedy také nepřešly do vlastnictví firmy N. & Co., jest za škodu tu odpovědná firma N. & C. a také žalovaný jednak jako skutečný, třeba neprotokolovaný společník její, jednak že on dal žalobci příkaz ke kácení, a žalobce mohl by býti za škodu tu odpověden neb spoluodpověden, jen kdyby ho stíhalo zavinění. Že by však žalobce byl zavinil, že poraženy byly i stromy nekoupené patřící třetím osobám, netvrdí sám žalovaný a nebylo-li to tvrzeno, nemůže se soud prvý odvolávati na to, že by zavinění žalobcovo vycházelo z vlastního jeho tvrzení. Avšak nehledě k tomu, ani z tvrzení žalobcova nelze dovozovati jeho zavinění. Žalobce praví, že žalovaný dal jemu poukaz, aby označil hranice, v nichž dříví má býti káceno a v těchto hranicích podle smlouvy vykáceti všechno dříví jehličnaté, mající ve výši prsou průměr přes 10 cm, a že upozornil zejména, že je tam také bukové dříví, které nebylo koupeno. Z toho vyplývá, že důraz byl kladen na sílu dříví a na vyloučené dříví bukové, že však v koupené části lesa jsou stromy v koupi nezahrnuté patřící třetím osobám, nebylo žalobci sděleno, žalovaný sám to nevěděl a jen řekl, že se má porazit všechno dříví, jen listnaté dříví se má nechat stát, ježto nebylo koupeno. Bylo přece především povinností žalovaného zjistiti, co koupil, kudy jde hranice koupeného dříví a které dříví B-ovi a Sch-ovi patřilo. Žalobci výtky z toho důvodu činiti nelze, když jemu smlouvy známy nebyly a známkování lesa provedl zřízenec firmy N. & Co. a žalobce při tom nebyl. Jednal-li žalobce v mezích příkazů, má nárok na náhradu škody jemu tím způsobené (§ 1014 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný spatřuje právní mylnost v tom, že ho odvolací soud uznal odpovědným za škodu žalobci vzešlou, ačkoli rušební čin, zavdavší příčinu ke sporu pro rušení držby, byl žalobcem vykonán teprve

v době, když firma N. a spol. byla již protokolována, takže prý se žalobce nemůže odvolati na to, že žalovaného pokládal za veřejného společníka firmy. Ale dovolatel přezírá, že nesprávný zápis v obchodním rejstříku stran veřejné obchodní společnosti nepůsobí proti tomu, kdo zná tuto nesprávnost. Odvolací soud zjistil, že žalovaný nejen před zápisem firmy N. a spol. do obchodního rejstříku za tuto firmu spolupodepsal dopis ze dne 27. července 1925, jímž žalobce byl přijat do jejích služeb, že žalovaný poslal žalobce též za firmu na Slovensko za účelem kácení lesa tam koupeného a že přikázal jemu a Štěpánu S., aby označili hranice, v nichž podle smlouvy měli vykáceti všechno dříví jehličnaté blíže označené, nýbrž také, že žalovaný vůbec vystupoval jako majitel firmy N. a spol., že byl hlavní osobou, jenž nechtěl býti zapsán do rejstříku, ve skutečnosti však byl zakladatelem a společníkem této firmy, takže uvedení jeho syna Bedřicha P. zastíralo jen pravý stav věci. Nejde proto podle zjištění odvolacího soudu v projednávaném případě o to, zdali žalobce pokládal nebo mohl pokládati žalovaného za veřejného společníka své zaměstnavatelky, nýbrž že jím žalovaný skutečně byl, což žalobce ze všech okolností právem usoudil, třebaže žalovaný bezprávně nebyl ohlášen k zápisu do obchodního rejstříku. Byl-li však žalovaný ve skutečnosti veřejným společníkem firmy N. a spol. a jednal-li též jako takový za firmu, což žalobce věděl, řídí se i jeho ručení ustanovením čl. 112 obch. zák.

Čís. 15671.

Vliv hospodářské krise na zákonnou vyživovací povinnost manželovu.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1936, Rv I 2457/36.)

Žalobkyně se domáhá na svém žalovaném manželovi — truhláři — placení výživného 150 Kč měsíčně. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d částkou 60 Kč měsíčně. D ů v o d y: Příjem žalovaného byl v roce 1935 průměrně asi 490 Kč měsíčně, při čemž zcela nahodilý výdělek za truhlářské práce vykonané pro známé žalovaného nelze bráti v úvahu, a to tím méně, když ony práce spadají do doby dřívější. Naproti tomu však nutno přihlídnouti k tomu, že žalovaný má zákonnou alimentární povinnost ještě také ke svým dvěma nezletilým dětem a že podle dosavadního stavu má na každé z nich platiti týdně po 25 Kč, což činí celkem měsíčně více než 200 Kč, Těmto majetkovým poměrům žalovaného odpovídá podle názoru odvolacího soudu toliko částka 50 Kč měsíčně jako přiměřené výživné pro žalobkyni a nikoli 100 Kč, jak určil první soud.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Soud právem posoudil výši výživného podle příjmu, jenž měl žalovaný v roce 1935 a přihlídl právem i k občasnému vysazení žalovaného z práce. I právní posouzení v tom směru, že nahodilý výdělek žalovaného